

หนังสือขายดี
BEST-SELLER
พิมพ์ครั้งที่ ๖

ชา Cha

เลือกชาดื่ม

ช้อชาเป็น

- สำหรับ นักดื่มชา และ คนรุ่นใหม่ที่ไม่ใส่ใจสุขภาพ
- เคล็ดลับและเกร็ดน่ารู้เกี่ยวกับ ชาชนิดต่างๆ
- ชารสเยี่ยม ใช้อย่างไร
- เลือกซื้อชาอย่างไรให้ได้ ชาดีมีคุณภาพ

Joseph S.G.
เกา เฮอร์

ชา

Cha
Tea
Tey

เลือกชาดื่ม ซื้อชาเป็น

- สำหรับ นักดื่มชา และ คนรุ่นใหม่ที่ไม่ใส่ใจสุขภาพ
- เคล็ดลับและเกร็ดน่ารู้เกี่ยวกับชาชนิดต่าง ๆ
- ชารสเยี่ยม ชงอย่างไร
- เลือกซื้อชาอย่างไรให้ได้ชาดีมีคุณภาพ

Koa Joseph S.G.

The Knowledge Center

นำเสนอหนังสือดี มีคุณค่า

คำนำสำนักพิมพ์

สำนักพิมพ์ เชื่อว่า เรื่องราวที่น่าสนใจเกี่ยวกับ “ชา” เครื่องดื่มยอดนิยมระดับโลก ซึ่งเรียบเรียงโดย **Koa Joseph S.G.** นี้ จะช่วยให้ท่านผู้อ่านที่เป็นนักดื่มชา มีความสุขขึ้นมีนกับการดื่มชามากขึ้น เช่นเดียวกับคนรุ่นใหม่ที่ต้องการความรู้ อยากจะเสริมสุขภาพ และกระชับมิตรภาพให้แน่นแฟ้น ก็จะติดใจในมนต์เสน่ห์ของคุณภาพ “ชาในถ้วย” ที่ไม่ซ้ำแบบใคร

ด้วยความปรารถนาดี

สำนักพิมพ์ The Knowledge Center

คำนำผู้เขียน

คำวันหนึ่ง ขณะที่ผู้เขียนนั่งดื่มไวน์ สนทนาแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็นและนำเรื่องที่ได้พบเห็นมาเล่าสู่กันฟัง ผู้เขียนก็เอ่ยขึ้นว่า
“คุณรู้ไหม ไวน์กับน้ำชามีอะไรที่คล้ายกันมาก จะแตกต่างกัน
ก็ตรงที่ ไวน์มีแอลกอฮอล์ ส่วนน้ำชานั้นไม่มี” เพื่อนของผู้เขียน
ก็ขอให้ผู้เขียนเล่าความรู้เรื่องชาให้ฟัง และจากความรู้ที่ไม่มากนัก
ก็กลายมาเป็นหนังสือเล่มนี้

หลายท่านที่ผู้เขียนไปคุยขอความรู้ จะถามผู้เขียนด้วยคำถาม
เดียวกันว่า “นี่อย่างไรจึงมาสนใจเรื่องชา” ผู้เขียนก็ตอบท่าน
เหล่านั้นไปตามความจริงว่า มันมีประโยชน์และเป็นเรื่องที่น่าสนใจ
ผู้เขียนจึงอยากจะทำบอกท่านผู้อ่านว่า ชาเป็นเรื่องที่น่าสนใจ มีประวัติ -
ศาสตร์ที่ยาวนาน อ่านแล้วได้ทั้งความรู้และประโยชน์

ผู้เขียนขอขอบคุณ ท่าน ส.ส. วุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย คุณ -
อาเจ็ก แห่งฟาร์มฝั่งสยาม คุณชัยนรินทร์ ศรีเฟื่องฟู เจ้าของ -
หอชา ที่พัทยา คุณตันสนีย์ แพรรอาภรณ์ ทุกท่านที่เอ่ยนามมา ได้
มีส่วนช่วยให้หนังสือเล่มนี้เกิดขึ้นมาได้ และขอขอบคุณอีกหลายท่าน
ที่ไม่ได้เอ่ยชื่อในที่นี้ ซึ่งมีส่วนช่วยด้วยเช่นกัน

ขอบคุณ กาชา ใขา และน้ำชาที่อยู่เป็นเพื่อนผู้เขียน
ตลอดเวลาที่เขียนต้นฉบับหนังสือเล่มนี้ และที่สุดขอคารวะแด่อาจารย์
ที่ได้ประสาทความรู้แก่ผู้เขียน

ขอคารวะน้ำชาหนึ่งถ้วยแต่ท่านเหล่านั้น
จากใจ

Koa Joseph S.G.

สารบัญ

คำนำ

1	ตำนานแห่งชาติ	3
	ชื่อเรียกของชา	7
	ชาคืออะไร	9
	กำเนิดชา	10
2	การปลูกชา	15
	พื้นที่ปลูกชา	15
	การปลูกชา	16
	การเก็บใบชา	17
3	ชนิดของชา	19
	ชาจีน	21
	ชาเขียว	22
	ชาอูหลง	23
	ชาดำ	26
	ชาขาว	32
	ชากับดอกไม้	33
	เมือง : ชาทางเหนือ	35
	น้ำสมุนไพรมิใช่ชา	41
	ชาฝรั่ง	43
	ชาซอง	45

**4 การเดินทาง
ของชาวยุโรป 47**

—	สู่โปรตุเกส	49
—	สู่ฮอลันดา	50
—	สู่ฝรั่งเศส	51

**5 เมื่อชาวอังกฤษ
หลงใหลชา 53**

—	จากใบชาสู่สงครามฝิ่น	56
—	สงครามใบชาที่บอสตัน	58

**6 แหล่งปลูกชา
ของโลก 61**

—	จีน	61
—	อินเดีย	63
—	ศรีลังกา	66
—	เคนย่า	69
—	ซิมบาวเว	70
—	แทนซาเนีย	71
—	มาลาวี	72
—	อินโดนีเซีย	73
—	ออสเตรเลีย	74

7	กรรมวิธีผลิตใบชา	77
	— วิธีดั้งเดิม	77
	— วิธีตัด ฉีก และม้วน	78
8	เกรดของใบชา	79
	— การแบ่งเกรดของจีน	79
	— การแบ่งเกรดของยุโรป	83
9	วิธีเก็บรักษาใบชา	87
10	เสน่ห์ในการชงชา	89
	— ภาชนะที่ใช้ชงชา	89
	— การสังเกตใบชาก่อนชง	92
	— ศิลปะในพิธีชงชา	93
11	การชงชาแบบต่างๆ	95
	— การชงชาแบบจีน	95
	— การชงชาและรินน้ำชา	96
	— การชงชาแบบกังฟู	98
	— การชงชาแบบญี่ปุ่น	101
	— การชงชาแบบผู้ดีอังกฤษ	111
	— การชงชาแบบซอง	115
12	ประโยชน์ของ การดื่มชา	117
13	บทเรียนจากกากใบชา	121
14	การเลือกซื้อใบชา	123
	— ราคาใบชา	127

15	ชากับศาสนา และ	128
	ชากับพิธีการแต่งงาน	

16	เล็ก ๆ น้อย ๆ	133
	จากตำนานชา	

ชาตำหุงเป้า 133

ชาทิกวนอิม 135

ผู้ดื่มเคาะนิ้วทำไม 136

17	การเปิดร้านชา	139
-----------	----------------------	------------

18	บทส่งท้าย	142
-----------	------------------	------------

“

ชา (Cha)

เป็นเครื่องดื่มที่มีคนนิยมดื่มมากที่สุดในโลก
แต่ในทางความเป็นจริง

ชา (Cha)

เป็นเครื่องดื่มที่คนรู้จักน้อยมาก

”

ชา “Cha”

เลือกชาดื่ม

ช้อชาเป็น

Koa Joseph S.G.

ลู่อวีก้าวไว้ในบทความตอนหนึ่งในหนังสือของท่านว่า

เมื่อกระหาย ให้ดื่มน้ำ

เมื่ออยู่ในอารมณ์เศร้า ให้ดื่มไวน์

เมื่อเกียจคร้านหรือ่วงนอน ให้ดื่มชา

“

ตำนานแห่งชา

ลู่อวี่ ปราชญ์และกวีของจีนในสมัยราชวงศ์ถัง ได้เขียนบันทึกเรื่องราวของชาขึ้นในช่วงปี ค.ศ. 800 เล่ากันว่า ลู่อวี่เป็นเด็กกำพร้า ได้รับการเลี้ยงดูและการศึกษาจากนักบวชทางพุทธศาสนาในสำนักสงฆ์ที่มีชื่อเสียงมากในสมัยนั้น เมื่อโตเป็นหนุ่ม ลู่อวี่ไม่เห็นด้วยกับกฎระเบียบวินัยที่เข้มงวด เพราะลู่อวี่มองดูกฎวินัยที่เข้มงวดเหล่านั้นว่าเป็นการทำให้ชีวิตของเขาไร้ค่า เขาจึงตัดสินใจหนีออกจากสำนักสงฆ์ และใช้เวลาตระเวนเร่ร่อนไปตามที่ต่างๆ ศึกษาหาความรู้ใส่ตัว เมื่ออย่างเข้าสู่วัยกลางคน ลู่อวี่จึงยุติการเดินทางของเขา และใช้เวลา 5 ปีต่อจากนั้นเก็บตัวเงียบ และจดบันทึกเรื่องราวต่างๆ ที่ได้พบเห็น หนึ่งในเรื่องราวที่เขาบันทึกคือ เรื่องเกี่ยวกับชา เขาไม่เพียงกล่าวถึงการเพาะปลูก การเก็บเกี่ยวตลอดจนถึงการชงชา แต่ยังได้นำพุทธศาสนาที่เขาได้ศึกษาและเรียนรู้ในวัยเด็กเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของพิธีการชงชาด้วย ต่อมาพิธีการชงชาก็ถูกเผยแพร่ควบคู่กับการเผยแพร่พุทธศาสนาเข้าไปในหมู่ประชาชนชาวจีนและภายหลังไปสู่ประเทศญี่ปุ่น

ลู่อวีถือเป็นปราชญ์ของชาวจีนที่ได้รับการอุปถัมภ์จาก
องค์จักรพรรดิตลอดชีวิตของเขา และเป็นที่ยกย่องของคนจีนทั่วไป

รูปปั้นชุดน้ำชา

รูปปั้นแสดงอิริยาบถ
ต่างๆ ของชาวจีนที่
ควบคู่ไปกับการดื่มชา

ชา “Cha”

คัมภีร์ชา (Cha Ching) เชื่อกันว่าถูกบันทึกขึ้นเป็นครั้งแรกโดย ลูอวี ปราชญ์และกวีของจีน ในราว ค.ศ. 780 ท่านลูอวีได้บันทึกเรื่องราวความเป็นมาของชา คุณลักษณะของใบชา ประโยชน์ของใบชา ตลอดจนการชงชา ไว้ในคัมภีร์ แต่ก็แปลกตรงที่ว่า เรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับประวัติของใบชา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มักจะแฝงด้วยเรื่องเท็จและเรื่องจริงปนกันไป จนไม่สามารถแยกได้ว่าอันใดจริงอันใดเท็จ แม้กระทั่งข้อเขียนของท่านขงจื้อเกี่ยวกับใบชา ก็มีข้อผิดพลาดที่ทำให้ต้องถกเถียงกันอยู่ไม่มากนักน้อย เช่น ในข้อเขียนของท่านลูอวีได้พูดถึงชาว่าเป็นต้นหญ้า แต่ความจริงแล้วไม่ใช่ เพราะชาเป็นต้นไม้

ชื่อ “ชา (Ch’a)” ที่ปรากฏอยู่ในบันทึก ก็สันนิษฐานว่ามีผู้แอบอ้างแทรกลงไป เพราะคำว่า “ชา (Ch’a)” เริ่มมีหลักฐานปรากฏการใช้ชื่อนี้ในราวปี ค.ศ. 750 – ค.ศ. 800 หลังจากที่ท่านบันทึกไว้ในสมัยของท่านนั้น “ทิว” (T’u) เป็นชื่อที่ใช้เรียกชา ซึ่งน่าจะใกล้เคียงกับตอนแรกที่ชาถูกค้นพบ

ชา คือ อะไร

ชาเป็นเครื่องดื่มที่นิยมนิยมดื่มมากที่สุดในโลก แต่เป็นเครื่องดื่มที่คนรู้จักน้อยมาก

ชา แม้จะมีชื่อเรียกกันตามภาษาต่างๆทั่วโลก แต่สำเนียงที่ออกมาก็ไม่ต่างกันมากเช่น ชา (Cha), เต (Thé), ที (Tea)

ชามีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า **CAMELLIA SINENSIS** มีสายพันธุ์มากกว่า 1,200 สายพันธุ์ มีชื่อเรียกต่างกันมากมาย ขึ้นอยู่กับแหล่งที่ปลูก เป็นทั้งไม้พุ่มและไม้ยืนต้นที่มีใบเขียวตลอดปี เป็นต้นไม้ที่มีอายุยืน ต้นชาที่เกิดจากการตัดกิ่งชำหรือตอน ถ้าได้รับการเอาใจใส่ดูแลจะมีอายุได้ประมาณ 60-80 ปี ส่วนต้นที่เกิดจากการเพาะเมล็ดจะมีอายุมากกว่า 100 ปี ต้นชาในยูนนานบางต้นมีอายุมากกว่า 300 ปี ชาเป็นไม้ยืนต้นถ้าปล่อยให้โตตามธรรมชาติ จะมีความสูงมาก บางต้นอาจจะสูงถึง 15-20 เมตร ดังนั้นเพื่อความสะดวกในการเก็บใบอ่อน จึงได้มีการตัดแต่งต้นชาให้กลายเป็นไม้พุ่มที่มีความสูงไม่เกิน 1.50 เมตร จึงทำให้ดูคล้ายกับว่าเป็นไม้พุ่ม

ชื่อเรียกของชา

ก่อนที่จะนักพฤกษศาสตร์จะค้นพบและตั้งชื่อวิทยาศาสตร์ให้กับต้นชาว่าเป็นพืชสายพันธุ์ **คาเมลเลีย ไชเนนซิส (CAMELLIA SINENSIS)** ชาก็มีชื่อเรียกของตัวมันเองอยู่แล้ว และถึงแม้เวลาที่ค้นพบจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นเวลาหลายศตวรรษ ชาก็ยังถูกเรียกตามแบบดั้งเดิม ผิดเพี้ยนไปบ้างก็ตามท้องถิ่นที่ปลูกหรือตามภาษาท้องถิ่นที่ใช้เรียก

ชาวจีนมีชื่อเรียก **ชา (Cha)** หรือคำที่ใช้เรียกชาด้วยกันหลายคำ คำที่เรียกชาเท่าที่ค้นพบตามหลักฐานที่มีการบันทึกเชื่อได้ว่า เดิมทีชามีชื่อเรียกว่า **ตู (T'u)** ซึ่งแปลว่าหญ้า, ผัก หรือใบไม้ที่มีรสขม หลักฐานที่บันทึกไว้ 50-60 ปี ก่อนคริสตกาล กล่าวว่า **หวังปิว (Wang Piu)** ได้ชื่อทิว (**T'u**) มาจากบริเวณเชิงเขา **วูตู (Wutu)** ในมณฑลเสฉวน ซึ่งเชื่อกันว่าได้มีการปลูกชากันในบริเวณนั้นกันแล้ว

เกีย (Kia) หรือ **เกียกิวทิว** ก็เป็นอีกชื่อหนึ่งซึ่งใช้เรียกชาในสมัยต่อมา ซึ่งแปลว่า ต้นไม้ที่มีใบเขียวตลอดปี ชื่อนี้คนท้องถิ่น **ชู (Chu)** ในมณฑลเสฉวนใช้เรียกชา

มิ่ง (Ming) เป็นอีกชื่อหนึ่งของชา ซึ่งเชื่อกันว่า มาจากคำว่า **เมี่ยง (Miang)** ที่คนไทยภูเขาใช้เรียกชา ชื่อนี้จะได้ยินหมู่ชาวยุหนาน

ในหลักฐานที่บันทึกไว้แล้วว่า จักรพรรดิเวนต์ (Wen Ti) ได้ทรงพระราชทาน ใบม้ง (ใบชา) ให้แก่พระรูปหนึ่งเพื่อเป็นยารักษาอาการปวดศีรษะ

ต่อมาในปี ค.ศ. 780 ปราชญ์ลูอวี ได้บันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับชาไว้ค่อนข้างมากในตำรา **ชาซิง (Cha Ching)** และเรียกต้นไม้ที่ว่า **ชา (Cha)** ชื่อ **ทิว (T'u)** ก็เลยค่อยๆ ถูกลืมไป และคำว่า **ชา (Cha)** ก็ถูกนำมาใช้แทนที่

เมื่อชายุโรปเข้ามาทำการค้ากับจีน สินค้าที่สำคัญนอกจากผ้าไหมที่สวยงามแล้ว ใบชาเป็นสินค้าอีกตัวหนึ่งที่เป็นความต้องการของพวกเขา เมื่อการซื้อขายเกิดขึ้น เขาไม่เพียงแต่นำสินค้ากลับไปเท่านั้น แต่ยังได้นำชื่อเรียกใบชากลับไปด้วย ชาวฮอลันดาที่ติดต่อกับชาขายกับพ่อค้าชาวจีนที่ชาว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวมณฑล **ฟูเกี้ยน (Fukien)** และมีสำเนียงเรียกใบชาว่า **เต (Tay)** ชาวฮอลันดาก็เลยนำชื่อนี้ไปใช้ในยุโรป

ในปี ค.ศ. 1664 บริษัทอีสต์ อินเดีย คัมพานี ใช้คำเรียกชาว่า **เท** และสะกดเป็นภาษาอังกฤษว่า **Thea** ต่อมาในปี ค.ศ. 1668 ก็ได้เปลี่ยนการสะกดเสียใหม่เป็น **Tay** (อ่านว่า **เต**) และถือว่าเป็นการบัญญัติศัพท์ใหม่สำหรับใช้เรียกชา

ในกลางศตวรรษที่ 18 คำว่า **Thea** อ่านว่า **เต (Tey)** ก็ถูกนำมาสะกดใหม่เป็น **Tea** อ่านออกเสียงว่า **ที (Tee)** และศัพท์นี้ก็ถูกบรรจุไว้ในพจนานุกรมภาษาอังกฤษมาจนถึงปัจจุบัน

กำเนิดชา

เรื่องราวการค้นพบชาและถือเป็นกำเนิดชา ที่ได้รับการยอมรับ คือ เรื่องของจักรพรรดิเซินหนิง จักรพรรดิผู้ถือเป็นบิดาแห่งการแพทย์ของจีนเมื่อประมาณหลายร้อยปี ก่อนคริสตกาล

เรื่องมีอยู่ว่า จักรพรรดิเซินหนิง บิดาแห่งการแพทย์จีน ขณะเสด็จเยี่ยมราษฎรในถิ่นทุรกันดาร เพื่อไต่ถามถึงทุกข์สุขและรักษาโรควันหนึ่งขณะพัก พระองค์ได้รับสั่งให้ผู้ติดตามต้มน้ำดื่ม เพื่อความปลอดภัย ขณะที่กำลังต้มน้ำอยู่นั้นก็มีใบไม้แห้งปลิวมาตามลมและตกลงไปในหม้อต้มน้ำของพระองค์ ทำให้น้ำที่กำลังจะเดือดได้ที่เปลี่ยนสี กลายเป็นสีน้ำตาลอ่อน และส่งกลิ่นหอม จักรพรรดิเซินหนิงทอดพระเนตรเห็นการเปลี่ยนแปลงนี้ ประกอบกับได้สัมผัสกลิ่นหอมหวานที่เกิดขึ้น ด้วยความที่เป็นแพทย์ พระองค์จึงลองชิม และสัมผัสถึงรสชาติ พระองค์ทราบโดยทันทีว่า พระองค์ได้พบยาบำรุงร่างกายและรักษาโรคตัวใหม่แล้ว และนี่ก็คือเรื่องราวของการค้นพบชา และพระองค์คงจะภูมิใจมากถ้าทรงทราบว่า จากการค้นพบของพระองค์เมื่อ 3,000 ปีก่อน ได้ก่อประโยชน์ให้กับประเทศจีนอย่างมหาศาล เพราะปัจจุบัน

ชา (Cha) ได้กลายเป็นเครื่องดื่มที่มีคนดื่มมากที่สุดในโลก และทั่วโลกมีปริมาณการผลิตใบชารวมทั้งสิ้น ประมาณ 3,000,000 ตัน ต่อปี และประเทศจีนได้ชื่อว่า เป็นประเทศที่มีการส่งออกใบชามากเป็นอันดับหนึ่งของโลกคือประมาณ 70% ของผลผลิตใบชาทั่วโลก และโดยเฉพาะสำหรับชาจีน ชากลายเป็นเครื่องดื่มประจำทุกครัวเรือนมาจนตราบนานเท่านาน

สำหรับชาวอังกฤษสมัยต้นศตวรรษที่ 19 เรื่องราวแหล่งกำเนิดของชาไม่ได้เป็นเช่นนี้ อังกฤษมิได้เป็นประเทศที่ล่าอาณานิคม และหาประโยชน์เข้าสู่ประเทศของตนเท่านั้น แต่ยังพยายามที่จะปิดป้องแหล่งกำเนิดของชาอีกด้วย

เมื่ออังกฤษยึดครองประเทศอินเดียเป็นอาณานิคมได้ในศตวรรษที่ 18 ชาวอังกฤษได้เข้าไปกอบโกยผลประโยชน์อย่างมหาศาลจากประเทศอินเดีย ในต้นศตวรรษที่ 19 ผู้พัน ซี. เอ. บรูซ เจนกิน และชาร์ลส์ตัน ได้พบต้นชาป่าในแคว้นอัสสัม (แหล่งปลูกชาที่ใหญ่แห่งหนึ่งของอินเดียในปัจจุบัน) ชาวอังกฤษก็เลยถือการพบต้นชาป่านี้ว่า ในยุคก่อนประวัติศาสตร์ต้นชานั้นมีแหล่งกำเนิดมาจากแคว้นอัสสัม ประเทศอินเดียเมืองขึ้นของอังกฤษและขยายพันธุ์สู่ประเทศจีน จึงได้ทำการโฆษณาชวนเชื่อเป็นการใหญ่ จุดประสงค์ก็เพื่อต้องการประชาสัมพันธ์ให้ชาวอังกฤษหันมาสนใจชาที่ผลิตจากอินเดีย เท่านั้นยังไม่พอ รัฐบาลอังกฤษยังยกเว้นภาษีชาที่นำเข้าจากอินเดีย แต่ชาที่นำเข้าจากจีนจะต้องเสียภาษีสูงมาก การโฆษณาชวนเชื่อนี้ดำเนินต่อเนื่องมาหลายสิบปี ยิ่งกว่านั้นยังเอาศาสนาเข้ามาสร้างตำนานเกี่ยวกับชา โดยสร้างตำนานขึ้นมาว่า เมื่อครั้งพระโพธิธรรมนั่งปฏิบัติธรรมอยู่ พระองค์

ท่านเกิดอาการร่วง จึงเดินไปไม้จากต้นไม้ที่ท่านนั่งปฏิบัติธรรมอยู่
เอามาเคี้ยวเป็นการแก้ปวด และก็ได้ผล ดังนั้นทุกครั้งที่ย่ำ ท่านก็จะ
เดินไปไม้มาเคี้ยว และทำดังนี้จนบรรลุนิพพาน ต้นไม้นั้นก็คือ **ต้นชา**
ถึงแม้ว่า **นายเอากุสโต เฮนรี** ผู้ค้นพบต้นชาป่าในแถบภูเขาทาง
ทิศตะวันตกเฉียงใต้ของยูเนียนและได้พิสูจน์ว่าต้นชานั้นมีถิ่นกำเนิดจาก
ทางเหนือของเมืองเสฉวน และทางแถบภูเขาทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของ
ยูเนียน และได้แพร่พันธุ์ไปสู่แคว้นอัสสัมของอินเดีย เกาะไต้หวัน และ
ญี่ปุ่น แต่อังกฤษก็ไม่ยอมรับและพยายามบิดเบือนข้อเท็จจริงนี้ สิ่งหนึ่ง
ที่ชาวอังกฤษลืมและไม่สามารถปฏิเสธได้คือ คำว่า **“ชา”** ไม่เคยมีใน
ภาษาสันสกฤตซึ่งเป็นภาษาดั้งเดิมที่ใช้กันในอินเดีย **ปัจจุบัน**
ชาวอินเดียเรียกชาว่า “ช่าย” ซึ่งเป็นภาษาฮินดีและเขียนเป็นภาษาอังกฤษ
ว่า **“Chai”** ซึ่งมาจากคำว่า **“ชา (Cha)”** ในภาษาจีน และเมื่อ
ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์มีมากขึ้น การโฆษณาชวนเชื่อ
ถึงแหล่งกำเนิดของชาของอังกฤษ ก็ค่อยๆ หายไป เหลือแต่ความจริง
ที่ว่า ชามีต้นกำเนิดมาจากประเทศจีน

- คู่มือสำหรับผู้ที่รักในรสชาติ
และกลิ่นหอมของชา
- ทำไมจึงเรียกว่า ชาฝรั่ง
- ทำไม คนจีนจึงชอบดื่มชา
- เชื้อโหม ชากิโละล่าน

The Knowledge Center

นำเสนอหนังสือดี มีคุณค่า

e-book

cha tea cha tea cha tea cha tea cha tea cha tea
cha tea cha tea cha tea cha tea cha tea cha tea